

Prezydencja Słowenii w Radzie Unii Europejskiej

lipiec – grudzień 2021

1 lipca 2021 r. prezydencję w Radzie Unii Europejskiej objęła Słowenia. Będzie ją sprawować do 31 grudnia br. Słowenia przejęła przewodnictwo w Radzie UE od Portugalii. Prezydencja słoweńska w Radzie UE skupi się na odbudowie Europy po pandemii COVID-19.

Słowenia będzie m.in. prowadzić posiedzenia Rady UE i kierować pracami nad unijnym ustawodawstwem. Choć po wejściu w życie Traktatu Lizbońskiego kompetencje prezydencji zostały znacznie ograniczone, to warto pamiętać, że każde państwo ustala własne priorytety, które mogą rzutować na przebieg prac UE.

Słowenia przejmuje przewodnictwo w Radzie UE po raz drugi. Pierwszy raz sprawowała prezydencję w pierwszym półroczu 2008 r. Premierem był wtedy - tak samo jak teraz - Janez Janša. Wówczas w trakcie słoweńskiej prezydencji Unia Europejska stanęła w obliczu wielu problemów, takich jak turbulencje na rynkach finansowych, rosnące ceny energii i żywności, napięcia na Bałkanach Zachodnich (deklaracja niepodległości Kosowa) czy irlandzkie „nie” w pierwszym referendum w sprawie Traktatu z Lizbony. W pierwszej połowie 2008 r. udało się ustalić harmonogram podejmowania kroków w kwestii transgranicznych regulacji rynków finansowych, zwrócono uwagę na problem Bałkanów Zachodnich, uchwalono „dyrektywę w sprawie powrotu imigrantów”, osiągnięto porozumienie w sprawie liberalizacji rynku energii, a także odnotowano postępy w negocjacjach akcesyjnych z Chorwacją i Turcją.

Cele i priorytety obecnej prezydencji Słowenii przedstawił minister spraw zagranicznych Słowenii, Anže Logar podczas konferencji prasowej w dniu 4 czerwca br. Trzeba zauważyć, że Słowenia przejmuje przewodnictwo w UE w przełomowym momencie, kiedy Unia Europejska przeprowadza transformację ekologiczną i cyfrową oraz trwa budowanie jej odporności na następne ewentualne kryzysy.

Motto prezydencji słoweńskiej brzmi: „Wspólna. Odporna. Europa” i na nim opierają się jej priorytety.

Wspólna. Odporna. Europa

Minister Logar określił cztery priorytety, które stoją przed Unią w drugim półroczu 2021 r. Będą to: wzmocnienie odporności, dalsza odbudowa i rozwój autonomii strategicznej, a także debata o kontynencie w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy, szerzenie praworządności jako naczelnej wartości UE oraz sąsiedztwo Wspólnoty i rozwój relacji transatlantyckich.

PRIORYTETY PREZYDENCJI SŁOWEŃSKIEJ

odbudowa, odporność i strategiczna autonomia UE

refleksja nad przyszłością Europy

europejski styl życia, praworządność i europejskie wartości

większe bezpieczeństwo i stabilność w europejskim sąsiedztwie

Prezydencja słoweńska chce przetworzyć jak największą liczbę krajowych planów odbudowy już w lipcu, a następnie we wrześniu. Inne priorytety obejmują wzmocnienie cyberbezpieczeństwa i zdolności UE do zapobiegania pandemii, konferencję w sprawie przyszłości Europy oraz październikowy szczyt na temat Bałkanów Zachodnich. Słowenia opowiada się bowiem za rozpoczęciem rozmów na temat przystąpienia do UE Albanii i Macedonii Północnej, które w ostatnim czasie spowolniły.

W odniesieniu do pierwszego priorytetu dotyczącego wzmocnienia odporności Europy, podkreśla się, że Unia powinna aktywnie wykorzystać doświadczenia wyniesione z pandemii. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na odbudowę UE po kryzysie związanym z COVID-19, także w sferze ekologicznej i cyfrowej.

Ważnym tematem poruszonym podczas słoweńskiej prezydencji będzie z pewnością autonomia strategiczna UE – określona przez przewodniczącego Rady Europejskiej Charlesa Michela we wrześniu 2020 r. jako „cel naszego pokolenia”. Nadchodzące sześć miesięcy będzie czasem zastanowienia, jak osiągnąć mniejszą zależność od podmiotów zagranicznych w różnych, kluczowych dla funkcjonowania Unii sfer.

W ramach realizacji drugiego priorytetu dotyczącego przyszłości Europy, główną areną debaty ma być **Konferencja w sprawie przyszłości Europy**, która ma zapewnić Europejczykom więcej możliwości wpływania na to, czym zajmuje się Unia i w jaki sposób służy ona swoim obywatelom. Celem jest większe zaangażowanie Europejczyków pochodzących z różnych środowisk i reprezentujących różne grupy społeczne w decyzje podejmowane na szczeblu UE. W dyskusję czynnie zaangażowane mają być również unijne instytucje. Oficjalna inauguracja Konferencji odbyła się 9 maja, a 19 czerwca odbyła się pierwsza sesja plenarna Konferencji w Parlamencie Europejskim. Projekt potrwa do wiosny 2022 r., zatem większość z tego czasu przypada na słoweńską prezydencję. O przyszłości kontynentu debatować będą również uczestnicy 16. Forum Strategicznego w Bledzie, które odbędzie się w dniach 1-2 września br. Europejscy przywódcy zajmą się głównymi wyzwaniem strategicznymi dla regionu i omówią przyszły kierunek rozwoju wartości europejskich.

Słoweńska prezydencja podkreśla, że podstawą wzajemnej współpracy jest umacnianie wartości europejskich i zrozumienie wspólnych wyzwań. Na stronie słoweńskiej prezydencji można przeczytać, że to właśnie dzięki poszanowaniu podstawowych wartości europejskich, UE rośnie po każdym upadku i staje się jeszcze bardziej spójna i prężna. Dlatego też jako trzeci priorytet przyjęto dbanie o europejski styl życia, praworządność i europejskie wartości.

W ramach czwartego priorytetu Słowenia skoncentruje się na ożywieniu społeczno-gospodarczym i integracji Bałkanów Zachodnich z różnymi obszarami polityki europejskiej, od infrastruktury, transportu i łączności energetycznej po badania i innowacje, dekarbonizację, cyfryzację i cyberodporność. Minister spraw zagranicznych Słowenii, Anže Logar podkreślił, że europejska przyszłość krajów Bałkanów Zachodnich i kontynuacja procesu rozszerzenia musi stać się strategicznym interesem Unii. Natomiast premier Słowenii, Janez Janša określił rozszerzenie jako „strategiczną odpowiedź na wiele obecnych wyzwań” i zasugerował, że włączenie całego obszaru Bałkanów Zachodnich do UE może pomóc w rozwiązaniu licznych problemów, takich jak m.in. migracja. Podczas swojej prezydencji Słowenia postawi

również w centrum swoich wysiłków wzmocnienie bezpieczeństwa UE. W tym kontekście skoncentruje się na budowaniu silniejszej strefy Schengen, przygotowanej na nadchodzące wyzwania, oraz na jej pełnym funkcjonowaniu. W celu skutecznego zarządzania migracjami alpejski kraj będzie dążyć do postępów w negocjacjach o Nowym Pakcie o Migracji i Azylu oraz do wzmocnienia roli Unii Europejskiej w zewnętrznym wymiarze migracji.

Portal prezydencji słoweńskiej: <https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/en/>

Program prezydencji słoweńskiej: <https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/media/i4qnfeqt/programme-sl-presidency-en.pdf/>

Film o prezydencji słoweńskiej: <https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/en/presidency/slogan-and-logo/>

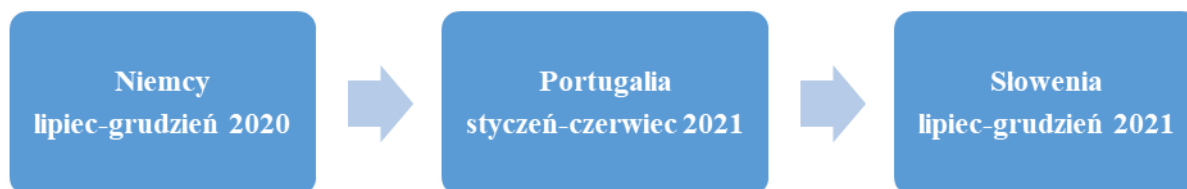
Prezydencja w Radzie UE

Państwa członkowskie UE przejmują rotacyjną prezydencję w Radzie UE co 6 miesięcy. Prezydencja kieruje pracami Rady nad unijnym ustawodawstwem oraz przewodniczy posiedzeniom tej instytucji na wszystkich szczeblach, pomagając zapewnić ciągłość prac UE, porządek procedur legislacyjnych i współpracę państw członkowskich – musi być więc uczciwym i bezstronnym mediatorem.

Państwa członkowskie, które mają kolejno sprawować prezydencję, ściśle ze sobą współpracują w 3-krajowych grupach, tworząc tzw. **Trio Prezydencji** (zwane także Trójką Prezydencji). System ten został wprowadzony w 2009 r. na mocy Traktatu z Lizbony.

Obecna grupa składa się z Niemiec, Portugalii i Słowenii.

18-miesięczny program Rady → <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8086-2020-REV-1/pl/pdf>

Każda grupa 3 państw wyznacza długofalowe cele i przygotowuje wspólny program tematów i ważnych spraw, którymi Rada będzie się zajmować przez 18 miesięcy. Osiemnastomiesięczny program prac prezydencji jest współdzielony przez trzy państwa członkowskie. Każde z 3 państw opracowuje własny 6-miesięczny program, określając cele, które chce osiągnąć podczas swojej kadencji, a wspólnie z pozostałymi członkami Trójki wyznacza bardziej długofalowe cele, których realizacja nie jest realna w ciągu sześciu miesięcy. Kolejne rządy krajowe państw członkowskich obejmują urząd 1 stycznia i 1 lipca każdego roku. **Słowenia przejęła przewodnictwo od Portugalii, a w styczniu przekaze je Francji – pierwszemu państwu z kolejnej Trójki.**

Prezydencje do 2023 r.

Francja: styczeń – czerwiec 2022

Czechy: lipiec – grudzień 2022

Szwecja: styczeń – czerwiec 2023

Hiszpania: lipiec – grudzień 2023

Prezydencje w Radzie UE do 2030 roku → <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016D1316&from=EN>

Prezydencja ma dwa **główne zadania**:

1. Planowanie i prowadzenie posiedzeń Rady i jej organów przygotowawczych
2. Reprezentacja Rady w stosunkach z innymi instytucjami UE.

EUROPE DIRECT
Poznań

BIULETYN 3/2021 lipiec 2021r.

EUROPE DIRECT Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

Zadania prezydencji

Przygotowanie posiedzeń

- Prezydencja przewodniczy posiedzeniom Rady w poszczególnych formacjach oraz jej organów przygotowawczych i grup roboczych
- Prezydencja czuwa nad prawidłowym przebiegiem dyskusji oraz przestrzeganiem regulaminu Rady i jej metod pracy
- Prezydencja organizuje także nieformalne posiedzenia w Brukseli i w swoim kraju.

Reprezentacja

- Prezydencja reprezentuje Radę w stosunkach z innymi instytucjami UE, zwłaszcza z Komisją i Parlamentem Europejskim.
- Prezydencja prowadzi rozmowy trójstronne, nieformalne negocjacje i posiedzenia komitetu pojednawczego, podczas których stara się wypracować porozumienie co do aktów usatwodawczych
- Prezydencja pracuje w ścisłej koordynacji z przewodniczącym Rady Europejskiej oraz wysokim przedstawicielem Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

Film o prezydencji „ Co robi prezydencja i jak pracuje”

<https://www.youtube.com/watch?v=VXwkzQfzgJY>

Słowenia - charakterystyka kraju

Ustrój polityczny

Słowenia, była kiedyś jedną z republik związkowych Jugosławii. W roku 1991 stała się niepodległym państwem w wyniku rozpadu federacji jugosłowiańskiej. Konstytucja Słowenii z 1991 roku ustanowiła parlamentarny system rządów. W skład dwuizbowego parlamentu wchodzi: Zgromadzenie Państwowe wybierane na 4 lata i składające się z 90 deputowanych (88 w głosowaniu bezpośrednim, 2 delegowanych – jeden przez mniejszość węgierską, drugi przez włoską) oraz Rada Państwowa wybierana na 5 lat i złożona z 40 członków, która jest organem doradczym. Prezydent, wybierany jest na okres 5 lat w wyborach powszechnych. Władzę wykonawczą sprawuje prezydent, premier oraz 19 ministrów.

Słowenia

Populacja 2 095 861

Powierzchnia 20 273 km²

PKB per capita 20 700 EUR

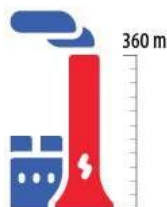

37%

terytorium Słowenii znajduje się na obszarach objętych programem **ochrony przyrody Natura 2000** - to najwięcej w całej UE.

Światowy Dzień Pszczół upamiętnia datę urodzin Antona Janša, słoweńskiego **pioniera pszczelarstwa**.

W Słowenii znajduje się **najwyższy komin w Europie** (Trboveljski dimnik).

Słowenia ma **największą na świecie liczbę traktorów per capita** - na 20 Słoweńców przypada jeden traktor!

Zródło: europa24 - © freevectormaps

Geografia

Na terytorium Słowenii stykają się ze sobą cztery ważne krainy geograficzne Europy: Alpy, Góry Dynarskie, Nizina Panońska i Morze Śródziemne. Słowenia jest krajem górzystym, występują też liczne zjawiska krasowe, których przykładem jest Jaskinia Postojna. Prawie 50% kraju zajmują lasy, dzięki czemu Słowenia to jedno z najbardziej zielonych państw na świecie. Najwyższy szczyt to położony w Alpach Julijskich Triglav (2864 m n.p.m.). Główne rzeki to Sawa i Drawa wpadające do Dunaju. Słowenia graniczy z 4 państwami: Austrią, Chorwacją, Węgrami i Włochami.

Gospodarka

Słowenia ma najwyższy wskaźnik PKB na osobę w porównaniu z 9 krajami, z którymi wstąpiła do Unii Europejskiej w maju 2004. Uważana jest za najszybciej rozwijający się kraj w ramach Unii Europejskiej. Najważniejsze gałęzie przemysłu to produkcja wyrobów metalowych, części samochodowych, wyrobów chemicznych, urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Coraz większe znaczenie odgrywa turystyka.

Kultura

W Słowenii od XVI w. rozwijała się kultura słoweńska, postacią która miała bardzo ważny wkład był Primož Trubar. Intensywniejszy rozwój kultury słoweńskiej datuje się od pierwszej połowy XIX w. France Prešeren, twórca słoweńskiego hymnu, uznawany jest za największego słoweńskiego poetę. Josip Jurčič uchodzi za pierwszego wielkiego słoweńskiego epika. Malarz Rihard Jakopič uważany jest za najbardziej znanego słoweńskiego artystę-malarza I połowy XX wieku i twórcę słoweńskiego impresjonizmu.

Narodowe potrawy

Na słoweńską kuchnię silny wpływ miały sąsiadujące ze Słowenią kraje. Z kuchni austriackiej przejęto Strudel i Wiener schnitzel, od Włochów risotto i ravioli, a od Węgrów gulasz. Specjalnością słoweńskiej kuchni jest potica, czyli rodzaj zawijanego ciasta z orzechami oraz jota – zupa z fasoli, ziemniaków i kiszzonej kapusty.

Warto zobaczyć

- Jaskinie Postojną – z kilkukilometrową trasą turystyczną, składającą się z licznych sal i korytarzy, w których znajdują się imponujące stalaktyty i stalagmity.
- Cerknice – największe miasto leżące w sąsiedztwie okresowo zanikającego jeziora – fenomenu natury zaliczanego do największych atrakcji Słowenii.

BIULETYN 3/2021 lipiec 2021r.

**EUROPE DIRECT Poznań
przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu**

- Dolinę rzeki Rak – wspaniały wąwóz krasowy.
- Bled – miejscowość, w której znajduje się turkusowozielone Jezioro Bledzkie z małowniczą wysepką, na której wznosi się barokowy kościół, oraz Zamkiem Bledzkim z XI w. zbudowanym na wysokiej skale pionowo spadającej ku wodom jeziora.

Źródła:

<https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/en/>

<http://www.consilium.europa.eu/pl/council-eu/presidency-council-eu/>

<https://osha.europa.eu/pl/about-eu-osha/what-we-do/how-we-work/european-presidency>

<https://www.euractiv.pl/section/institucje-ue/news/slowenia-ue-prezydencja-praworzadnosc-jansa-wegry-orban-polska-balkany-pandemia-gospodarka-covid-albania-macedonia/>

Kraje Unii Europejskiej, Europe Direct-Poznań, ISBN 978-83-89333-65-0, Poznań 2021

Przygotował:

**EUROPE DIRECT Poznań
przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu
al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań
tel. 61 8521670,
e-mail: europedirect-poznan@irpozn.com.pl, www.europa-direct.poznan.pl**

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**